

ภาวะติดสุราเป็นโรคเรื้อรังที่สร้างความทุกข์ทรมานแก่ผู้ติดสุราเป็นอย่างมาก และยังส่งผลกระทบต่อครอบครัว สังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้การเลิกดื่มสุรามีปัจจัยหลายอย่างเข้ามาเกี่ยวข้อง การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพและการปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุราของผู้ที่ติดสุรา ที่เข้ารับการบำบัดในคลินิกอดสุราโรงพยาบาลลำพูน จำนวน 40 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) ความเชื่อด้านสุขภาพ ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามแนวคิดของเบคเคอร์ และ 3) การปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุรา ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาในส่วนที่ 2 และ 3 มีค่าเท่ากับ .84 และ .99 ตามลำดับ หาความเชื่อมั่นโดยการทดสอบซ้ำมีค่าเท่ากับ .76 และ .93 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง และความเชื่อรายด้านที่อยู่ในระดับสูง คือ การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคจากการดื่มสุรา การรับรู้ความรุนแรงของโรคจากการดื่มสุราและการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุรา ในขณะที่การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุราอยู่ในระดับปานกลาง
2. การปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุราอยู่ในระดับสูง
3. ความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .324$)
4. ความเชื่อด้านสุขภาพเฉพาะด้านการรับรู้ความรุนแรงของโรคจากการดื่มสุราเท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ($r = .357$) ในขณะที่การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคจากการดื่มสุรา การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุราและการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุรา ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุรา

ผลการศึกษาี้เสนอแนะว่า บุคลากรด้านสุขภาพควรส่งเสริมความเชื่อด้านสุขภาพของผู้ที่ติดสุราโดยเฉพาะด้านการรับรู้ความรุนแรงของโรคจากการดื่มสุรา เพื่อเป็นข้อมูลเชิงใจให้มีการปฏิบัติเพื่อเลิกดื่มสุราอย่างต่อเนื่อง

Alcohol dependence is a chronic disease which causes much suffering, and is likely to affect the family, society and economy. In addition, there are many factors related to alcohol abstinence. The purpose of this descriptive correlational study was to examine the relationship between health belief regarding the drinking of alcohol and self practice for alcohol abstinence among persons with alcohol dependence. The subjects were 40 alcoholics who received treatment at the alcohol abstinence clinic at Lamphun Hospital. They were selected by purposive sampling. The study instrument was a questionnaire consisted of Demographic Data Recording Form, Health Beliefs Regarding the Drinking of Alcohol Form developed by the investigator based on Becker's concept, and Self Practice for Alcohol Abstinence Form developed by the investigator based on literature review. The values of the content validity index were .84 and .99, respectively. The test-retest reliability were .76 and .93, respectively. Data were analyzed by using descriptive statistics and the Pearson's product moment correlation coefficient.

The results of this study were as follow:

1. All dimensions of health belief were at a high level. Considering each dimension, perceived susceptibility, perceived severity, and perceived benefits were at high level, whereas perceived barriers was at a moderate level.
2. Self practice for alcohol abstinence was at a high level.
3. Health belief was significantly positive correlated to self practice for alcohol abstinence ($r=.324$, $p < .05$).
4. Only perceived severity dimension of health belief was significantly positive correlated to self practice for alcohol abstinence ($r=.357$, $p < .05$) while perceived susceptibility, perceived barriers, and perceived benefits were not correlated to self practice for alcohol abstinence.

The results of this study suggested that health personnel should promote health belief to alcoholics, especially in the dimension of perceived severity of illness from alcohol drinking to be encourage their self practice for alcohol abstinence continuously.